Ч. 11 (12.667). Львів, субота 17. січня 1931. Poczłowa opłat. zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Пацифікація й автономія.

Варшава, дня 13. січня 1931.

Незнане донедавна нашому ширшому громадянству слово пацифікація набрало нині значного розголосу і як технічний термін своєрідної політики перейде до нашої історії. Пацифікаційною акцією Східної Галичини занялися наші посли і сенатори (очевидно за винятком волинських „реєстрових козаків“ з ББ) і порушили її в першу чергу на терені польського парляменту у формі інтерпеляції Українського Сенатського Клюбу з 16. грудня м. р. і у формі окремого внеску Українського Соймового Клюбу з 13. ц. м. з долученням обширного фактичного матеріялу. Про неї заговорили в бюджетовій комісії сойму наші представники пос. Хруцький і пос. Матчак при нагоді дискусії над бюджетом міністерства внутрішніх справ, але заговорив про неї в соймі і мін. Складковський, що виправдував відомі зарядження правительства з осени мин. року і події, що їм товаришили. Все тут — по словам міністра — було в порядку, відомі зарядження були конечні, дали корисний вислід, тобто пацифікацію Східної Галичини. А що можливо були при цій нагоді і деякі ухили від сальонового поведення, то цієї справи не треба брати надто трагічно. Зрештою, хто провинив, того влада потягне до відповідальности.

Властивої дебати над зголошеним нині у соймі внеском Укр. Соймового Клюбу не було, бо після обовязуючого тепер реґуляміну нарад з 17. грудня 1930 р. і не могло бути. Внесок піде до адміністраційної комісії і там буде нагода для наших представників занятися цією справою, якщо взагалі ця справа прийде там тепер на денний порядок. Тут лишень згадаю, що сам внесок ставить два домагання: 1) вибір окремої соймової комісії з 7 членів, що мала би розслідити події звязані з пацифікацією і факти наведені в мотивах внеску та здати з цього звіт соймові і 2) окремий зазив до правительства, щоби само розслідило факти наведені внескодавцями відносно способу переведення пацифікації поліцією і військом, викрило і покарало винних і покрило потерпівшим заподіяні їм матеріяльні шкоди. Як уже вище сказано, нема надій, щоби були сповнені повищі домагання Українського Соймового Клюбу.

Рівночасно з початком січня ц. р. вислано до Ради Ліґи Націй у Женеві на руки ґенерального секретаріяту окрему жалобу, яку підписали всі українські посли і сенатори польського парляменту. В узасадненні жалоби, зредаґованої у французькій мові на 47 сторінках машинового письма, подано весь цей фактичний матеріял, який використано у сенатській інтерпеляції і у соймовому внеску. В петітум жалоби петенти домагаються, щоби Рада Ліґи Націй розслідила факти наведені в жалобі, які відносяться до переведення пацифікації польською поліцією і військом на терені Східної Галичини в осені м. р. і в рямцях міжнародного договору про Ліґу Націй застеnила Польщу до сповнення її міжнародніх зобовязань відносно українського населення.

Буде це без сумніву твердий горіх для польського правительства на міжнародній арені. Про справу підписану в жалобі українських послів і сенаторів заговорили визначні політики і керманичі публичної опінії в Европі і в Америці, а фактів, які там подано, не можна збути фразами чи правничими викрутами. Інша річ, який буде практичний вислід внесеної жалоби з огляду на те, що Рада Ліґи Націй не має фактичних реальних засобів для виконання свого евентуального рішення. Тут покищо може бути успіх морального значіння, але й такий може мати для нас свою невбияку політичну вартість.

А тепер про другу справу, зазначену у заголовку. Вона не стоїть у безпосередньому звязку з першою і лучиться з нею тільки у тому, що обі виринають рівночасно. Є це справа міжнародніх зобовязань Польщі супроти українського населення. Треба зазначити відразу, що не піднимає її правительство, ані його преторіяни в соймі, що мають там нині безоглядну більшість. Оба ці чинники мовчать, а гробова мовчанка теперішнього потравневого правительства в українській справі датується від хвилі, коли воно прийшло до влади. Не виробило воно ніякої програми і не старалося навіть про неї думати. Було і є враження, що для нього ця справа прямо не істнує, а у практиці йшло воно по лінії вшехпольського табору чи санаційно-фашистівських законів у Східній Галичині. Польсько-українські взаємини стали тут сьогодні такі, яких не було від хвилі приходу польської влади.

Про територіяльну автономію для українського народу в Польщі табор Пілсудського і не думає. Думка вийшла від малого нині клюбу Польської Соціялістичної Партії (ППС). На днях провідник цеї партії пос. Недзялковський у розмові з представником Українського Соймового Клюбу подав до його відома, що Клюб ППС виготовляє вже проєкт закону про територіяльну автономію для українців у Польщі. Питав він рівночасно нашого представника, чи і Український Соймовий Клюб приготовить подібний внесок, на що одержав відповідь, що ні.

Змісту внеску ППС ми ще не знаємо і тому зайва річ про нього говорити. Це тим більше, що внесок матиме виключно демонстраційний характер без найменших виглядів на його здійснення в обставинах теперішнього польського парляменту.

Полковники не дадуть на це своєї апробати, бо самі не думають і досі ніколи не думали навіть про здійснення цього мінімум відносно українців Східної Галичини, що його ще у вересні 1922 р. оголошено у формі закону про невелику самоуправу трьох галицьких воєвідств. Все остане по старому. Пацифікація була, а з автономії не було та нема і її тіни.

Д-р Степан Баран.

—o—

Політика і культура.

Промова посолки Мілени Рудницької на бюджетовій комісії сойму при розгляді бюджету мін-ства освіти і віроісповідань в дні 14. січня.

1½ годинна промова пос. Рудницької викликала величезне враження. Вже підчас промови заповнили додатково салю посли не члени комісії, які в кульоарах почули про зміст і характер цього нового українського виступу. Так як три дні тому промова посла О. Луцького, так тепер чергова промова пос. Рудницької стала осередком зацікавлення нарадами комісії, надзвичайно актуалізуючи українську проблему. Тому подаємо також цю промову в цілости.

Старий заповіт і нова ера.

Висока Комісіє! На самому вступі я хотіла би звернути увагу на парадоксальну ситуацію, яка панує в освітній політиці уряду. Нам українцям постійно закидується, що вносимо моменти політ. боротьби до проблем, які взагалі повинні стояти осторонь від політики, себто до справ культурних і господарських. Але з другого боку, коли підносимо домагання чисто культурного характеру й оперуємо аргументами найбільш річевими, а саме — покликуємося виключно на культурні потреби населення, тоді чуємо відповідь, що справа українського шкільництва, фінансової помочі українського університету, для культурних українських установ і т. д. — належать до комплексу справ суто політичних. І справді, від самого початку істнування польської держави, одинаково в ері Станислава Ґрабського, як і в часі післятравневого правління, шкільна політика була тісно залежна від намрямних мін-ства внутр. справ. Особливо у пі- слятравневих часах, новостворений у 1926 р. при політичному департаменті мін-ства внутріш- ніх справ національний відділ сцентралізував у своїх руках культурні справи національних меншин. Однак ніколи цей факт не виступав так яскраво, як в останніх місяцях. Ніколи ще до того часу мін-ство освіти й віроісповідань не стояло так беззастережно на послугах політичної адміністрації і поліції та не виконувало так стисло розпоряджень тих чинників, як минулої осени.

На жаль, обмежений час не дозволяє мені подрібно обговорити цілости шкільних справ, звязаних з бюджетом. Мушу обмежитися до того, щоби бодай на кількох прикладах зілюструвати нову еру шкільної політики уряду відносно українського населення, ту еру, яку започатковано після розвязання минулого сойму осінню мин. року.

З предложеного нам бюджетового прелімінара та зі звіту п. референта міг би дійти хтось до фальшивого погляду, що в ділянці української культури й шкільництва нічого в останнім році не змінилося. Тимчасом це не так. Маємо, як я згадала, до діла з „новою ерою“. Мін-ство розвинуло в тому напрямку дуже енерґійну діяльність, а та діяльність п. міністра освіти є ще складовою частиною загальної програми на розвязку української проблеми в Польщі, програми, яку польські офіціяльні чинники і польська преса назвала „пацифікацією“, та яку в Европі охрещено погромом українського населення в Польщі. І лише на тлі тієї траґедії „пацифікації“, яку ми пережили в останніх місяцях, зблідли болючі факти у шкільній ділянці, які надзвичайно зменшили дотеперішній і так невеличкий стан посідання. Лише на тлі таких подій як Берестя і „пацифікація“ міг проминути без належного розголосу новий замах на рештки українського шкільництва в Польщі.

Середнє шкільництво: ліквідація 3-ох ґімназій.

Почну від середнього шкільництва, тому, що на цьому полі „пацифікаційна“ діяльність п. міністра була найживіша та найбагатша у наслідки.

Як відомо, українське громадянство на терені б. австрійської займанщини врятувало свій дорібок з передвоєнних часів у виді 6-ти державних ґімназій. Цей дорібок був вислідом мозольної культурної роботи і важкої боротьби двох поколінь, тому, що для заснування українських ґімназій була потрібною постанова галицького сойму і за кожну ґімназію треба було боротися довгі роки. Той дорібок не збільшився у польській державі, а навпаки скорчився, дарма, що культурні потреби українського населення зросли. Зазначую, що відсоткове відношення числа українських державних ґімназій в Польщі виглядало у 1929/30 шк. році, як 2.2 проц., себто десять разів менше, ніж належить, беручи під увагу відсоткове відношення українського населення до цілого населення в Польщі. Тому, що тих 6 ґімназій не могло вистарчити нам, ми творили приватні ґімназії, які бодай частинно заспокоювали наші культурні потреби. Таких загально-освітніх середніх українських приватних шкіл було в минулому шкільному році 15. Коли візьмемо під увагу суспільну структуру українського народу, коли зважимо, що молодь, яка вчиться у тих ґімназіях, рекрутується із найбідніших верств, з малоземельних селян і зарібників, — тоді зрозуміємо, якої жертвенности українського громадянства треба на те, щоби втримати приватне

шкільництво сотиковими лептами. І ось остання осінь принесла нам ліквідацію трьох українських гімназій, а саме державної гімназії в Тернополі і 2-ох приватних гімназій: в Рогатині і Дрогобичі, основаних і утримуваних українським педагогічним товариством „Рідна Школа“. Всі три школи були зліквідовані під покришкою протидержавної діяльности. Дозволю собі коротко представити Високій Комісії, серед яких обставин відбулося розвязання тих 3-ох інституцій, в яких діставало науку понад 1000 українських дітей — залишаючи собі докладний розгляд справи до освітньої комісії, в якій певне ця справа швидко найдеться.

(Продовження буде.)

—o—

На парляментарній арені.

Українські внески й інтерпеляції у соймі.

На пленарному засіданні сойму дня 13. січня ц. р. зголошено від Українського Клюбу такі внески: 1) **у справі арештованих українських послів; 2) у справі т. зв. пацифікації; 3) у справі розвязання українських ґімназій у Дрогобичі, Рогатині й Тернополі** (про кожну ґімназію окремий внесок); 4) **у справі виборчих надужить** і 5) **інтерпеляцію у справі поведення органів державної поліції в підгаєцькім повіті при виконуванні т. зв. пацифікаційних завдань.**

При тому слід зазначити, що маршал сойму д-р К. Світальський внеску про пацифікацію не відчитав, а на запит посла д-ра Біляка, чому так поступив, відповів, що мусить познайомитися з текстом і щойно потім на черговому засіданні зможе внесок відчитати. Таке поступовання маршала є вже наслідком новоприйнятих реґуляміновх постанов.

—o—

Українство, Русь і панрусизм.

III.

Порываючи з тісним етноґрафізмом, вважаємо українським усе, що на нашій Землі сталося, все, що на ній створили місцеві люди з місцевого матеріялу. Але позитивним, гідним продовжування або культивування вважаємо тільки те, що причинялось до її унезалежнювання і до зменшування внутрішнього хаосу серед її мешканців.

Тому Свята Русь — доба київського князівства — це найдорожча традиція Української Землі. А галицькі Ростиславовичі і створена ними Галицько-Володимирська Держава — це теж суто українська держава!

Коріятовичі, Ольґердовичі і Ґедиміновичі та їх окрема руська, територіяльно-українська політика — це також одна з картин минулого України в добі нашої приналежности до держави литовсько-польської.

„Лицарі Хреста Святого“ — українська козаччина, що народилася в боротьбі з невірними, що своєю жертвенною боротьбою і лицарською честю стару провінціональну назву України висунула на поверхню тодішнього руського життя і створила з неї символ національної активности — хібаж це не одно з кільців українського ланцюха? З неї пішло „Військо Запорожське“ — окрема, зразу самостійна держава народу козацького, „племени честного Яфетового“, а потім васальна, а далі автономічна Малоросія, звана Гетьманщиною. Нестало Гетьманщини реальної — лишилася по ній память, память дійсної української самостійности.

З тієї памяти, з любови до минулого України виросли ті малоросійські дворяни, що писали „Історії Руссов“, що старі права і вольности козацькі згадували.

Чи чужі сили могли породити мрії такого правобережного маґната, як Август Доброгорост Яблоновський, званий князем Миколою, який хотів відновлення правобережної козаччини та незрозумілий і забутий зійшов у могилу, вірний до смерти ідеї самостійного буття для України?!

Невже не з любови до Української Землі виросли ті правобережні шляхтичі „польської культури“, що, прийнявши участь у польському повстанні 1831 р. й опинившися потім на еміґрації на острові Джерзи (Jersey) творили громаду „Умань“, визнавали свої гріхи перед Рідним Краєм і бажали служити Україні!?

А хтож вложив в уста такоїж самої правобережної шляхотської молоді напередодні 1863 р. слова, звернені до польських емісарів, що коли Русь-Україна має тільки слухати Польщі — то вони за таку приязь дякують і бажають бути окремо?!

А Михайла Чайковського, — епіґона правобережної шляхти, що блукав у темряві українського життя між Польщею, Туреччиною і Москвою, а також самого лівобережного Куліша — хіба чужі сили гнали по зарослих шляхах минулого України?!

А брати Бобровські, Антонович, Рильський, Свенціцький, Познанський, що хотіли бути не кольоністами-плянтаторами, а громадянами вільної України — щож це, також чужі сили?!

Народні поети першої половини XIX. ст., що по страті реальної гетьманської України зберегли до неї любов і творами своїми навіть несвідомо підготовляли відродження; Кирило-Методіївське Братство з месіяністичною ідеєю провідництва України серед словян; українські культурники 50-их, 60-их, 70-их рр., зорґанізовані у Громадах Києва, Харкова, Полтави й Одеси, заслужені для розвитку української культури — невже це все невідоме малоросам, або — як каже А. Камінський — руським українцям „Русскаго Голосу“?!

Хібаж була „злѣйшими врагами й гонителями Руси“ та галицька молодь 40-их, 50-их, 6?-их рр., що вступивши під впливом українських поетів наддніпрянських на шлях рідною мовою твореного письменства, створила початок свідомого галицького українства, від Слова-Духа, від мрій, почувань і любови минулого починаючи?!

Чиж не таксамо народжувалося свідоме, активне українство дещо пізніше на Буковині і Закарпатті?!

З такого захоплення літературною Україною виросло згодом бажання творити Україну у формах новітнього життя — виросли українські політичні партії як у Галичині, так і за Збручем. І придніпрянці побиваються за автономію України у всеросійській федерації, а галичани довго і витрівало борються за поділ Галичини, за створення з неї окремого коронного краю, за український університет. Хібаж це зрада Руси — та боротьба за український характер Галичини, за оборону і збереження тої Руси, яку ми одідичили і яку хотіли у рідних формах двигнути якнайвище?!

А коли гасло відродження пронеслося по широкій Українській Землі — ні одна клітина її орґанізму, пораженого переходово історичним летарґом, не лишилася байдужою. До українського політично-національного життя повертає спольщена, римокатолицька правобережна шляхта. Вячеслав Липинський і товариші, українці „польської культури“, особистим мужнім прикладом, ділом і словом учать, що українство — це не мова, не звичаї і народні одяги, не окремий фізичний тип, не вишивки та гопаки — а *любов до України і всіх, що на ній живуть*, змагання спільними силами всіх синів України створити Українську Державу.

IV.

Стільки про українство в розумінні українських патріотів. Тепер-же черга поглянути на дві всеруські цінности вищого порядку, з якими п. К. хоче українство погодити — на Русь як націю і Росію як „ґосударство“.

На нашу думку єдиної, однообразної Руси нема. Коли говоримо Русь, то це означає тіснішу ґрупу у словянському світі — ґрупу східно-словянську, або в широкому розумінні — руську, котра ділиться на три самостійні нації: українців, великоросів і білорусів. Насильно їх злинювати — шкідливо і нерозумно. Шкідливо, бо витрачується силу енерґії у взаємній боротьбі; нерозумно, бо сила — трьох самостійних руських націй, обєднаних в момент спільної небезпеки міждержавним союзом, далеко більша, як сила бувшого петербурського апарату, котрий не в силі був усю великанську енерґію народів Росії своєю примітивною кулачною орґанізацією видобути наверх.*)

Думаємо також, що бувша Росія — це не цінність вищого ступня. Росія, та довоєнна, імперська — це державна орґанізація не великоруська, не українська, не білоруська, а безнаціональна — всеросійська. Єдина неділима Росія — це саме єдина неділима державна орґанізація, зложена з найріжнородніших російських елементів, відірваних від свого національного українського, великоруського і білоруського ґрунту злучених терором і „школою“ в один безнаціональний всеросійський державний апарат. Історія єдиної неділимої Росії — це історія отого державного апарату, котрий правив державною силою: бюрократією, поліцією, армією, державною церквою — тими ріжними розбитими і приголомшеними російськими націями.

Але така всеросійська державна орґанізація не створила протягом свого довгого істнування єдиної, всеросійської нації. Прийшов момент паралїжу державного апарату, котрий досі механічно вязав силою, терором і своїм авторитетом розпорошені, незорґанізовані ріжномовні маси в одну державну цілість — і Росія як держава перестала істнувати та в одній хвилині зявилися десятки ріжних націй. Одначе позбавлені змоги довгою своєю приналежністю до Росії виплекати власні державно-творчі сили — вони пошуміли, витратили величезну енерґію, і знова стали жертвою єдиного неділимого апарату комуністичного СРСР.

Маріян Козак.

(Продовження буде.)

—o—

*) **Автор, прихильник гетьманської ідеольоґії, розвиває тут і дальше погляди своєї ґрупи, з якими, очевидно, не всі українці й не у всьому погоджуються.** Ред.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 17. СІЧНЯ 1931.

Е. ОНАЦЬКИЙ.

Дон Пацифіко.

(Майже різдвяна історія.)

Містер Джемс без сумніву дуже вихована людина. І тому, довідавшися від мене про арешт д-ра Дея, британського підданого з Канади, не сказав жадного „кріпкого“ слова. Навіть не сплюнув, як зробив би в анальоґічних обставинах наш золотоноський дідич, на найбільшім щаблі обурення, яке стримує лише почуття пристойности. Навіть не розлився рікою бурхливої красномовности, що напевне сталося би, якби він належав до латинської раси. І навіть не підніс до неба рук, закликаючи Бога у свідки, як це зробив би можливо, який німець з домішкою жидівської крови. Лише зблід, встав, не кваплючись, глянув у вікно, — чи часом не дощ? — і вийшов з хати, залишаючи мене самого з тінями незнайомих людей, що скаржилися й кликали на поміч.

Цілісенький той день я більше не бачив містера Джемса. І тільки коли покоївка мені заявила, що містер Джемс здається затужив за батьківщиною, я вирішив зайти до його кімнати. І враз — ніби в Льондоні: так званий чорний туман висів густою запоною, десь блимало світло далекого ліхтаря (лямпа містера Джемса) і на кожному кроці виринали якісь несподівані предмети неясних обрисів. На щастя, рука досвідченого полісмена (містера Джемса), що за неї мої руки схопились як за якір надії, довела мене до місця моєї мандрівки, себто до глибокого крісла.

— Курю, — сказав містер Джемс.

— Може-б уже перестали! — зауважив я несміливо.

— Думаю, — сказав містер Джемс.

— Але-ж нічого не видно...

— Видно минуле, — сказав містер Джемс. — Я не хочу бачити сучасного. Я не хочу бачити оцих маленьких вузеньких стільців, оцієї вашої модерної обстанови, що виявляє здрібнілість тіла і замислів. Зникають великі ідеї, зникають їх великі створіння... Зникають великі люди... Все дрібниці, дрібниці, дрібниці...

На віддалі двох кроків колихалася в хмарах висока постать. І голос доходив ніби з іншого світа. В мене перехоплювало віддих, і на очі навертались сльози.

На щастя, задзвонили по коридорі на вечеру. А за вечерою містер Джемс оповідав мені, що цілий світ — як його хата, що всі ходять у тумані, що ніхто нічого не бачить, ніхто нічого не розуміє, а імперії падають, і на їх місці зростає всілякий дрібязок.

— Нема російської імперії, нема вже австро-угорської імперії, нема вже німецької імперії...

Він нічого більше не сказав, але я знав, що він думав ще про одну імперію, йому найдорожчу.

— Чи чули ви коли про Дона Пацифіка? — звернувся він до мене нараз несподівано. І діставши заперечну відповідь, почав оповідати.

Дон Пацифіко зявився в Атенах після конституційної революції 1843 р. і довгий час не звертав на себе не то світової, а навіть і місцевої уваги. Займався він своєю комерцією і жив спокійно і тихо. І хоча звався „дон“ — був собі звичайним португальським жидом, що дві третини свого життя провів в англійській фортеці Ґібральтарі, а третю, найславнішу, в грецьких Атенах.

Ніхто не зможе мабуть з певністю сказати, що саме примусило Дона Пацифіка на пятидесятому році життя проміняти твердий ґрунт Ґібральтару на дуже непевний ґрунт тодішньої Греції. Але в усякому разі на доказ свого ґібральтарського перебування, Дон Пацифіко виказував завжди кому треба й не треба — свій британський паш-

„СТШЕЛЄЦ" ГУЛЯЄ...

(Допис з Чорткова.)

Напад „Стшельца" на спокійне населення в Джурині. — „Швець завинив, а коваля повісили".

Що узброєні відділи „Стшельца", які в останніх роках масово закладають по наших селах, даються добре в знаки цілому без вийнятки спокійному й безборонному населенню, писалося у нас вже нераз і подавалося на це масу фактів. Адже загально відомо, з кого складається в переважній части той елемент, що вступає у нас до „Стшельца"! (Майже в кожнім селі можна найти 10—15 таких хлопців і старших, що підуть усюди і на все, де їм тільки пахне нажива в якому-небудь виді). Дати таким людям, переважно молодикам, зброю до рук — це значить видати їм на поталу ціле село. Колиж такі узброєні гуртки „Стшельца" повстануть у кількох суміжних селах, то перед ними тремтить ціла околиця. Хто знає нинішні відносини по наших селах, той знає добре, що у всьому вище сказаному нема ні трошки переборщення.

Як по інших повітах, так і в Чортківщині зароїлося в останніх двох-трьох роках від таких дрібних гуртків „Стшельца" по наших селах. Організацію „Стшельца" переводить у нас відомий добре на чортківськім бруку п. Ґомулкевич. Такий-же гурток „Стшельца" основано недавно і в селі Джурині, а приступило до нього щось 12 членів, бо більше годі було назбирати. І ось ті хлопчаки стали пострахом села, виступаючи при кожній нагоді зі зброєю в руках і тероризуючи спокійних, Богу духа винних людей.

Про те, що ті „стшельци" виправляли в селі в часі відомих подій в осени м. р. і в часі виборів, згадаємо тільки мимоходом, бо все те блідне в порівнянні з найновішим їх виступом підчас наших Свят. А саме ті бутні хлопчаки, не знаючи ніякого стриму, не боячись нікого й нічого, уладили собі зорганізований напад на спокійних мешканців Джурина у хвилині, як вони виходили з амат. вистави в місц. чит. „Просвіти". Це було першого дня Свят пізним вечором. Джуринські „стшельци" запросили собі до помочі своїх товаришів зі Слобідки Джур. і разом з ними били тоді палками без найменшої причини всіх тих, що виходили з вистави, де тільки попало. Побили багато хлопців і дівчат, а навіть старших (як ось канадійку Теклю Винник), а найбільше змасакрували парубка Федя Блаженка, який другого дня був оглянений лікарем-фізиком у Чорткові, котрий ствердив у нього тяжке побиття.

Після того зачалося слідство — в якому напрямі, легко догадатись. А третього дня Свят вечором побив хтось тяжко одного з провідників джуринського „Стшельца", парубка Стефана Дзівеньку, якого відставлено до шпиталю в Чорткові. І от тепер порушено всі сили, аби викрити злочинців. Але як? Зараз у суботу арештовано побитого першого дня Свят Федя Блаженка і парубка Миколу Вельґана. Тримали їх обох цілий день в місцевім арешті і стягали з них протоколи. В суботу вечором приїхало з Чорткова ще кількох постерунковх і тайних аґентів. Вони „переслухували" цілу ніч нещасного Федя Блаженка так, що рано родина відвезла його напів живого на санях домів. Привезено негайно лікаря, який приказав забрати його зараз до шпиталю в Чорткові. Другого парубка, згаданого Вельґана, не били, лише тримали більше як добу в сільськім неопаленім арешті, де він сильно перемерз і тепер лежить слабий.

Тут треба ще згадати, що підчас того всього було в селі повно „стшельців" з сусідніх сіл: Половець і Слобідки Джуринської. Разом з постерунковими лазили вони по цілому селі, робили ревізії, розбирали людям загати і т. д. Що пережили в тому часі люди, не треба й казати!

А в неділю вечором вийшла ціла правда наверх: *згаданого „стшельца" Дзівеньку побили тяжко самі таки „стшельци" з сусіднього села Слобідки Джуринської*, які засілися були з буками на когось іншого, очевидно українця, а побили нехотячи в страшний спосіб свого власного „кумпана", якого в темноті не пізнали. Тих слобідських парубків-розбишак арештовано і вони до побиття Дзівеньки призналися відразу.

Отже швець завинив, а коваля повісили... Питаємо тепер тих, що за це відповідають: За що скатовано в нелюдський спосіб Федя Блаженка? І куди ми зайдемо з такими методами слідства?

Наших послів просимо порушити цю справу перед відповідним форум. *Г. С.*

——о——

З міських сензацій Луцька.

Банк Купецький і Міська Каса Ощадности.

Останніми тижнями громадську опінію міста Луцька порушило викриття великої панами в господарці жидівського Банку Купецького і Міської Комунальної Каси Ощадности. Хоч і перша і друга установи є неукраїнські, але з огляду на сензаційність справи дозволимо собі про це наших читачів поінформувати. Справа представляє цікавість ще й з огляду на те, що в обох установах на чолі кермуючих органів стояли або стоять чолові представники санаційного ББ, а м. ін. був. сенатор одинки Лазар Даль (жид. цілком збанкротований)). Стан. Гусковський (вже померший), теперішній сен. адв. Станевич і інші грубі риби воєвідської санації.

В першу чергу зреферуємо справу господарки в Купецькому Банку. Цей жидівський банк заснований кілька років тому на правах кооперативи, з невеликим закладовим капіталом, завдяки господрці згаданого б. одинкарського сенатора і розбивача жидівства Лазаря Даля, який був нач. директором банку, збанкротував. Щоправда, формально ще не зліквідований, але операції майже припинив. З яскравих моментів господарки п. Даля і його хрунівської компанії, як довідуємося з певних джерел, виявлено такі, делікатно кажучи, „маніпуляції".

До банку було надіслано чужих векслів для інкасо на суму 73.000 зол. Гроші ці заінкасовано, але по належности не виплачено, бо пп. Даль і к-о їх просто собі присвоїли — чи для власної кишені чи для потреб банку, це вияснять компетентні чинники. Дирекція банку, рятуючись у звязку з цим від криміналу, скликала збори членів-уділовців з метою запропонувати членам внести нові додаткові уділи з тим, щоби в той спосіб покрити хоч згадані 73.000, виплати яких ріжні особи й підприємства домагаються. Але як теж довідуємося, мало розумних жидів найдеться, щоби пп. Далеві і к-о, які допровадили банк до такого стану, повірили вже хоч сотик. Кажуть, що сам Даль особисто винен Купецькому Банкові з рахунку позичок ні більше ні менше як 93.000 зол., з яких 40.000 без покриття. При тому всьому виявилося, що видавано теж великі позички, які переступали всякі норми, майже нічим не забезпечені та без дозволу органів завідування, й іншим особам з політичного оточення п. Даля. На своє оправдання п. Даль каже, що гроші, яких бракує, переважно пішли на вибори до сойму і сенату. Чи це правда — не знати, так принаймні кажуть. Вкладчики домагаються звороту вкладів, але банк не виплачує і з певністю не виплатить. У звязку з цим серед тих вкладчиків зрозуміле занепокоєння й обурення.

Низку зловживань і незаконних операцій в цьому банку замикають такі річі: один з купців зажадав звороту свого вкладу на поважну суму. Тоді п. Даль, не маючи можливости виплатити, запропонував йому підписати нові векслі в тим, що він їх здисконтує в Банку Польськім і йому цю суму виплатить. Той підписав векслі, які здисконтовано справді, але найшому купцеві (вл. античного складу) п. Даль з цеї суми не виплатив ані сотика, як і досі не повернув йому вкладу. Так коротко представляється справа в Банку Купецькому. У справу панами в цьому банку — кажуть — вмішалася вже прокуратура. Чи п. Даль і його компанія з цього „інтересу" вийдуть на сухо — можна мати великі сумніви.

Тепер перейдемо до другої установи, тим разом цілком громадської, а саме Міської Комунальної Каси Ощадности, де — як згадано — господарювали м. ін. ріжні „грубші риби" з луцької санації. Цю касу заложено з початку з малими оборотовими засобами як касу дрібного кредиту. Колиж два роки тому ввійшов у силу закон про комун. каси, то згідно з цим законом каса перейшла на новий статут з ширшими завданнями. Тоді міська рада обрала надзірну раду каси з 9 осіб, з яких було 6 жидів і 3 поляки. Між іншим з жидів був обраний теж з „санаційної компанії" п. Дав, який користаючи з того, що з вибору міської ради був одночасно членом оцінючої комісії скарбового уряду податків і що від нього залежав у великій мірі вимір податків, вплинув погрозами щодо виміру податків на невигідних собі членів н. ради каси жидів, з яких 3 зреклись своїх мандатів і таким чином органи завідування опинилися в руках самих санаторів-поляків і їхніх прихвостнів жидів у ролі Даля, Дава і к-о. Головою правління каси був б. сенатор одинки Ст. Гусковський (недавно померший), технічним директором дуже спритний п. Клімко, головою надз. ради тепер сен. ББ п. Станевич. Викрито, що члени правління і надз. ради, згадані Гусковський, Станевич, Дав, д-р Мінінзон і їхні протеговані, згаданий Лаз. Даль, А. Кін і ін. з грубших санаційних риб Луцька, порозбирали собі позички на власні потреби на суму понад 300.00 зол., в більшости без належного покриття і без формальних ухвал органів завідування або у висоті більшій, як було ухвалено. Натомість коли звертались бідні мешканці міста, потребуючі кредитової помочі, то їм або відмовлялось або зменшувалось кредити до мінімума. Були випадки, що бідні люди благали дир. Клімка позичити хоч 100 зол., але він відмовляв, бо, мовляв, нема грошей, а в той-же час для грубших риб були десятки тисяч.

Обраної міською радою ревізійної комісії ріжними способами при помочі т. зв. влади надзірної (воєвідства) до контролі свідомо не допускали, при чому, аби мати спокій, проти осіб, які з такою господаркою не погоджувались, вживали ріжних репресій. Наслідком того першу ревізійну комісію санаційна більшість ради відкликала, а обрана нова комісія зі „своїх людей" чи пак з людей невідповідних — справу легковажила. Так справа тягнулась аж до останнього місяця коли то про господарку в міській касі стали цвірінкати й горобці на всіх дахах Луцька. Виявлено уділення позичок на суму кільканадцять тисяч зол. на половину без покриття згаданому Давові при чому спосіб одержання ним цих грошей є просто кримінальний. Це так подіпало на цього Дава, що, кажуть, він, лякаючись відповідальности, хотів уже й вішатись і щось ще в тому роді але його врятували. Нарешті міська рада занялась цею справою не на жарт, присвятивши її кілька засідань. Особливо гостро і з повною гідністю та печаливістю про інтереси міста атакував цю господарку радний д-р І. Бронберг, провідник незалежної групи сіоністів, якому місто

порт і почував себе з ним досить певно. Але, крім британського пашпорту, Дон Пацифіко мав ще один дорогоцінний документ — що стверджував його родинні права на якісь землі в Портуґалії, сконфісковані в його батька за Наполеонівських воєн. На підставі цього документу Дон Пацифіко мав великі претенсії до портуґальського уряду. Але покищо жив спокійно та тихо, проваджучи свою маленьку комерцію. Або, висловлюючись точніше: підтримував чужі комерційні справи добродійними позичками грошей на високі проценти...

І так зводив кінці з кінцями, господарюючи разом зі старенькою ненькою та молоденькою племінницею в невеличкій хатині, в осередку Атен, в однім з тих маленьких одноповерхових домків із садком навкруги, що тоді були ще такі звичайні в грецькій столиці.

Як добрий, правовірний жид, Дон Пацифіко дотримував свої суботи, ходив до синаґоґи і читав талмуд, — але зрештою намагався не дуже підкреслювати занадто своє жидівство, бо знав, що православні греки були не без забобонів.

Так, наприклад, у Великодний тиждень, атенський народ мав звичай святкувати Страсти Господні, зливаючи запізнену пімсту на опудалі Юди: робили велику ляльку з соломи, обрану в ганчірки, причеплювали до неї баранячий хвіст, замість бороди зрадника і, обносили її по місті в святочному поході, палили її з громом лайок і зливою зневажливих плювків. Якщо, підчас тих церемоній, зустрічали якого жида, не рідко приймав він на себе частину всіх тих щедрот, що були призначені для зрадника Юди. Поліцейських, розуміється, на той час там не було, або вони тоді глухли та сліпли.

І тому і в той Великий Четвер, Дон Пацифіко, як завжди розважний і мудрий, замкнув щільненько свою хату, порадив служниці (що зрештою була православною і тому нічим не ризикувала) не показуватися у вікні, висадив свою стареньку матір й молоденьку племінницю на віз і вирушив до Пірею, атенської пристані — щоби провести там у свого приятеля цілісенький день. Бо в Пірею завжди стояв якийсь французький чи анґлійський корабель, але коли і не стояв, то міг стояти...

І добре звернув. Бо, коли повернувся до дому, довідався, що похід цього року був веселіший, ніж звичайно: що народ спалив Юду перед хатою жида, і що той жид, якого була хата, це саме Дон Пацифіко, і що почавши палити Юду перед хатою, народ закінчив цей святочний обряд у самій хаті Дон Пацифіка. І хто зна, чи не спалили би і його самого, якби він був тоді вдома.

Дон Пацифіко знайшов у себе провалений дах, порубану та спалену обстанову, забиту собаку і всю хату помащену брудом і калом. Зникло все, що мало якунебудь цінність, зникла служниця, а що найголовніше! — зник славнозвісний документ, що на ньому Дон Пацифіко обґрунтував свої домагання до портуґальського уряду.

Але залишився в руках Дона Пацифіка ще один документ — його пашпорт британського громадянина.

І тут власне Дон Пацифіко входить в історію.

Дон Пацифіко побіг до британського посольства. Довідавшись у чому річ, його прийняв сам міністр, капітан Ляйонс, — людина гаряча й рішуча. Ляйонс запропонував Дону Пацифіку скласти листу всіх утрат, щоби прилучити її до всіх тих, які британський уряд мав представити грецькому. Листа, натурально, була вже готова. Капітан Ляйонс прийняв її, навіть не перечитавши. І тільки коли Дон Пацифіко почав просити видати йому — за рахунок тих втрат — задаток на кілька тисяч драхмів — капітан Ляйонс викинув його за двері.

(Докінчення буде.)

має завдячувати, якщо прийде таки до санації в міській касі, чи пак до притягнення до належної відповідальности винних.

Нарешті на своєму засіданні 9. XII. міська рада обрала нову ревізійну комісію ради для аревізування каси. До комісії увійшли: д-р І. Бронберг, М. Чирко (укр.) Ферштей, інж. Марціновський і Лянцберг. Але щож, коли рятуючи ситуацію чи радше своїх людей від судової відповідальности, воєвідський уряд цієї комісії до чинностей не допустив, мотивуючи тим, що вона, мовляв, буде шкідлива і для інтересів каси і для міста. З таким дивоглядним поглядом воєвідства погодяться хіба ті, які заслуговують на карну відповідальність за згадану господарку, або лише особи, які заінтересовані в дальших особистих користях. Натомість кожний незалежний і свідомий мешканець міста вважає, що до аревізування каси міська рада чи пак обрана нею комісія повинні всю справу наведеної панами вивести на чисту воду. Слід негайно перевести в Міській Касі повну санацію не в розумінні санації, яка бере свій початок від травня 1926 р., а винних в такій господарці зі становищ, які займають, усунути та притягнути до судово-карної відповідальности.

Як довідуємось, воєвідський уряд з титулу т. зв. надзірної влади доручив переведення ревізії в касі своїм ревізорам п. Козловському і Мачушенкові. Але можна бути певним, що ревізія, переведена ними без участи й допомоги обраної радою ревізійної комісії, не дасть таких наслідків в інтересах установи й міста, як далаб, колиб ту комісію до її чинностей допущено. Інакше воєвідський уряд ще раз і остаточно і в цій справі виявить свою тенденційність (сторонничість) і тимсамим візьме на себе частину відповідальности за стан цеї установи. Повної санації Міської Каси і покарання винних домагається в рішучий спосіб здорова і незалежна громадська опінія міста. Міська Каса, як кредитова установа, повинна служити тим завданням, до яких покликана, а саме—уділенню кредитової допомоги передовсім працюючим і незалежним верствам міста. А це можливе лише тоді, коли органи завідування і контролі будуть складатися з людей „чистих рук" і незаінтересованих особисто.

Місцевий.

Повстання на Україні.

Рига. АТЕ. На Радянській Україні занотовано кілька нових виступів повстанчих ватаг. На Полтавщині повстанчий відділ видав до населення відозву, накликуючи до повстання, щоби на Україні завести „диктатуру українських селян". В кількох місцях спалено рільничі комуни. В Кобиляках вбито голову місцевої ради Скнаря, а його дім спалено. Між Полтавою і Київом повстанці нападають на поїзди.

Ще про аферу Устріка.

Французька преса сповіщає, що шефа персонального виділу паризької префектури поліції Бенуа усунено зі становища. Йому доказано, що він дістав від Устріка хабаря у висоті 17.000 франків. Слідство в цій справі продовжується.

За ревізію кордонів.

Париж. АТЕ. Редактор „Республики" Кайзер виголосив у Парижі виклад, в якому, опираючись, на матеріялах зібраних у подорожі на Сході, доказував конечність ревізії кордонів. Рівночасно довідуємося, що в Парижі утворилась спеціяльна організація пацифістів, яка стоїть на становищі, що мир в Европі можна вберегти лише шляхом ревізії кордонів. На чолі організації стоїть Ромен Роллян.

Ревізії й арештування.

СОКАЛЬЩИНА.

Арештованих в сокальськім повіті протягом останніх місяців було 169 осіб, з чого 34 відставлено до Львова до Бригідок, 35 випущено з Сокаля, а 100 з місцевих постерунків. Сидить у Бригідках 28 осіб дотепер.

Дня 27. січня почнеться перший процес під замітом участи у підпалах у сокальськім повіті (Бишів). Розправа відбудеться у Львові. Обвинувачені: Савчук (Забава, пов. Сокаль), Пура, Мандюк, Сафіян (Сушно, пов. Радехів).

Дня 30. грудня 1930 р. відбулося судове переслухання сокальських пластунів, обвинувачених у творенні націоналістичних гуртків (§ 65, 58 а, 59, 2 б).

Дня 31. VII. 1930 р. переслухувано ряд свідків у справі арештованого Стефанівського (в справі Бібрки).

Дня 13. січня відбулося остаточне закінчення слідства над пластунами й нац. гуртками. Процес відбудеться вже небавком.

Дня 31. грудня м. р. арештовано уч. VIII. кл. Кравчука Мирона й відставлено його до Львова.

До Львова перевезено з Сокаля Стефанівського Петра, обвинуваченого у співучасть нападу на Бібрку.

БЕРЕЖАНЩИНА.

З бережанської тюрми вийшов на волю дня 4. січня ц. р. урядовець філії „Просвіти" в Козовій п. Вол. Білинський, що був арештований 17. IX. м. р. під замітом саботажів і головної зради.

В тюрмі залишилося ще 101 вязнів, з того 95 політичних. З Козови сидить ще п. Мик. Трофимяк, що вже був раз вийшов на волю, а опісля після переведення у нього пацифікації відвезено його ще раз до тюрми.

Новий зшиток „Української Енциклопедії".

7-ний зшиток „Української Загальної Енциклопедії" обіймає кінець букви „Г" і дає початок букви „Ґ". Із загальних коротеньких оглядів находимо там Гимни, Гіндуську літературу, фільософію, мистецтво та гіндуські мови, Глаголицю, Глиняне виробництво, Годинник, Головоногі, Голос, Голосіння, Голуби, Голяндська література та мистецтво, Гори, Горожанин, Господарство, Граматика, Грамоти, Греко-католицька церква, Греція (ґеоґрафія, історія, література, мітольоґія, мова, музика, фільософія, мистецтво), Гри, Гриби, Гроші, Громада, Грузія (ґеоґрафія історія, мова, література), Гуцули та Ґази.

Увесь зшиток має багатий матеріял з української історії, літератури та суспільного життя. З технічного боку можна ствердити навіть деякий поступ у порівнанні з попередніми зшитками: ілюстрації краще дібрані та виконані і деякі з них (нпр. репродукції з голяндського мистецтва) першорядні.

Поворот монархії в Греції?

Букарешт. АТЕ. Румунські ґазети подають, що акція в напрямку повороту б. короля на грецький престол має великі успіхи. Цю акцію підтримує анґлійський король, а грецький премієр Венізельос бажає також повороту монархії.

Справа Паневропи.

З Женеви сповіщають, що засідання панєвропейської комісії відбудеться 16. ц. м. при участи представників 27 держав. Засідання відкриє Бріян.

Засуд білоруських послів.

У Вильні закінчився процес проти 4 бувш. соймових послів білоруського сел.-роб. посольського клюбу й ін. обвинувачених. Прокуратор зясував діяльність того клюбу як комуністичну змову, що старалася відірвати часть території від Польщі та повалити істнуючий устрій. Б. пос. Ґаврилюка, Дворчаніна, Криньчука та Волиниця засудили кожного по 8 літ тюрми. Трьох інших обвинувачених засудили на кару по 4 роки тюрми, а 3 по 2 роки твердині.

„Неблагонадьожні" письменники.

Управа союзу більшовицьких письменників висловила догану письменникам Солохові (?), В. Імберові та Борисові Пильнякові (цей останній приїздить до Варшави). Їм закидають, що невірно змальовують селянську політику СРСР та не розуміють принципів марксівської точки погляду на літературу. Рівночасно видали розпорядок, щоби повістей тих письменників не видавати та не друкувати в більшовицькій пресі.

ОСТАННІ ВІСТИ

МІН. ЧЕРВІНСЬКИЙ УСТУПАЄ?

„АВС" повідомляє, буцімто в найближчому часі уступить міністр освіти Червінський. Причиною димісії є нібито те, що д-ра Перацького іменували віцеміністром освіти без відома міністра. Становище міністра освіти після Червінського зайняв би заступник голови ББ пос. Єнджейович.

БЮДЖЕТ МІН-СТВА ПРИЛЮДНИХ РОБІТ.

Дня 15. січня в соймовій бюджетовій комісії розглядали проект бюджету мін-ства прилюдних робіт. Реферував пос. Пончек (ББ), який запропонував низку редукцій. Опісля промовляв міністр прилюдних робіт мін. Найґебавер. Він між ін. признав, що уряд не сповнив свого обовязку у відношенні будування мешкань, бо відносний бюджет виконано ледви в 22 проц., лишалося би ще 160 тис. мешкань до відбудови. Скільки родин живе у землянках, того не знає, та в тій справі треба би виступити з якимсь пляном. Пос. Римар (Нар. Клюб) закидав урядові марнотравство, сказав, що признає значіння Вавелю, та треба призначити на будову шкіл таку суму, як на відбудову репрезентаційних будинків. Пос. **Луцький** підкреслив фатальні відносини доріг, які є на східних окраїнах. Це відбивається шкідливо на цінах продуктів. Доки ця справа в Східній Галичині була в руках самоврядування, робили не мало. Тепер накладають на людей нові тягарі, а дороги є ще гірші. Неуреґульовані гірські ріки та потоки спричинюють щороку катастрофальні повені. Опісля відповідав іще мін. Найґебавер і промовляло ще кількох послів. Потім наради замкнено.

ПРОТЕСТ В ПРАВНИЧІЙ КОМІСІЇ.

Дня 20. січня буде засідання сойм. правничої комісії. На денному порядку є внесення Нар Клюбу в справі вязнення б. послів і сенаторів і поведінки з ними у Бересті та внесення Українського Клюбу в справі вязнення б. українських послів у берестейській тюрмі. Реферує справу пос. Пасхальський. Він, як зачувати, виголосить довшу промову.

СПЕЦІЯЛЬНА КОМІСІЯ ДЛЯ РОЗСЛІДУ НАДУЖИТЬ ЛУЦЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

Згідно зі заявою міністра внутрішніх справ, яку він зложив на засіданні бюджетової комісії сойму, вислали 13. січня до Луцька спеціяльну комісію, щоби розглянула на місці проступки, які закидують поліційним урядовцям, що вони їх допустилися підчас переслухування арештованих під закидом комуністичної діяльности. До комісії входять: начальник адміністраційного виділу мін-ства справедливости Чапінський, надінспектор головної команди держ. поліції д-р Наґлер і інспектор політ. департаменту мін-ства внутрішніх справ д-р Пшиборовський.

ВІЧЕ ЛЬВІВСЬКИХ АКАДЕМИКІВ У СПРАВІ БЕРЕСТЯ.

Дня 15. січня відбулося в другому будинку польського Дому Техніків протестаційне віче в справі Берестя. Взяло в вічі участь 600 академиків. Після кількох промов ухвалили резолюції.

АРЕШТУВАННЯ ЗА МИТНІ НАДУЖИТТЯ.

У звязку з арештуванням у Львові управителя комісаріяту прикордонної сторожі надкомісаря Кісілевського мають арештувати ще інших співвинних у митних надужиттях. Акт обвинувачення міститиме богато надужить як на шкоду приватних людей, так і на шкоду держ. скарбу.

ВЛОМ ДО КАПЛИЦІ.

Невідомі злодії вломилися до гр.-кат. каплиці в Товмачі та вкрали підручну касу з 300 зол. і фляшку вина.

„ФАБРИКА" ГРОШЕЙ.

Поліція викрила фабрику фальшивих монет у хаті І. Стеця в Наварії. В нього найшли багато 5, 2, 1-золотівок, 50, 20 і 10-сотиківки та машини, відливарню, матрици, форми і т. д. Машини ті купив Стець у Едв. Вісневського. Вісневського поліція арештувала також.

ПОРУЧНИК УБИВ ЖІНКУ.

У Кракові вбив кинжалом свою жінку резервовий поручник 17 п. п. Меч. Коханек. Причина: родинні непорозуміння.

ПЕРЕВОРОТ В ЕСПАНІЇ.

Із Мадриду прийшли вістки, нібито в Еспанії введуть диктатуру, похожу на попередню, а то щоби перешкодити поширюванню революційної пропаганди.

НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла" і її відкликання.** Вчорашне (10) число „Діла" підпало конфіскаті за другу частину замітки п. з. **„Зміст петиції українських послів і сенаторів до Ліги Націй"**, подану у нас дослівно за львівською „Хвилею". Коли вже число було видруковане по конфіскаті, тоді прийшло до нас повідомлення, що ту конфіскату відкликується. Через те наші читачі дістали вчорашне число „Діла" таки з білою плямою. Завтра подамо це місце ще раз.

— **На карти „Рідної Школи", що звільняють від алькогольних напитків з нагоди Празника Різдва Христового** зложили в зол. слідуючі Вп. Громадяни(ки): **зі Львова:** о. д-р Стасюк Омелян 4.50, Василь Микитчук 2, Онуфрик Володимир 2, Хомяк Михайло 2; **з Журавна:** д-р Лисяк Павло 3, Дармохвал Володимир 3, Паламар Іван 3, Кузик Семен 2, д-р Божик Степан 2, Слободян Трофим 2, одна особа 1; **з Володимирців** по 2: Олексюк Ярослав, Лисак Григорій, Лисак Петро, Кащій Михайло, Семчишин Павло і Іванчик Іван. — Хто слідуючий?

— **П. Олександер Носалевич,** відомий наш оперовий співак, тепер в опері у Вісбадені, переслав на руки головного редактора „Діла" В. Мудрого з нагоди нового року 50 нім. марок на „Рідну Школу". Гроші можна підняти у гол. редактора „Діла".

— **Порядок йорданських богослужень в Преображенській церкві.** В понеділок 19. ц. м., в день Богоявлення, відправиться в храмі Преображення св. Спаса Архієрейська Служба Божа. В 8.30 год. зрана початок. Після Служби Божої відбудеться торжественний похід на Ринок для Йорданського Освячення Води (від Домініканської вул.). На це церковно-народне Святкування запрошується отсим всіх вірних города Львова, а всі Товариства, Інститути, Установи і Організації проситься — на поручення Митроп. Ординаріяту, — щоби корпоративно взяли участь у Богослуженні і Водосвятті. — **Управа храму св. Спаса у Львові.**

— **Вистава мистців-пластиків.** Дня 15. січня отворено у Варшаві, в сальоні Ґарлінського (Мазовецька 8) четверту виставу Союзу Артистів-пластиків „Артес". Участь у виставці беруть: Отто Ган, Яніш, Кшивоблоцький, Людвик Ліле, Райхівна, Рімер, Роман Сельський, Штренґ, Тирович і Войцеховський.

— **З секції інжинірів** при Спілці, що покінчили високі школи в ЧСР, дістаємо таке письмо: В звідомленні, що його видрукував Союз орґанізацій інжинірів українців на еміграції з приводу зїзду представників орґанізацій інжинірів українців 15—17. листопада 1930. вміщено неправдиву інформацію про ліквідацію секції інжинірів при Спілці, закінчивших високі школи в ЧСР (стор. 43). Нам не відомо, як це сталося, що Організаційна Комісія приняла ці невідповідаючі дійсности інформації та на основі їх зіґнорувала співпрацю з секцією інжинірів Спілки, закінчивших високі школи в ЧСР. — **За секцію: Інж. Роздобудько,** голова. **П. Злепко,** секретар.

— **Смерть 102-літньої українки у Львові.** На днях у Львові на Хорущині померла українка Анастазія Швец, у 102-ім році життя. До останнього часу вона ходила пішки до церкви та скаржилась перед священиками, що діти не радо пускають її до храму, побоюючись, що її переїде автомобіль.

— **Самовбивство еміґранта.** На днях у Львові застрілився російський еміґрант, 28-літний журналіст Семен Юріев, який був співробітником москвофільського „Русского Голосу", де підписувався під статтями псевдонімом „Витязевський".

— **Поїзд переїхав жінку.** Дня 13. січня на лінії Делятин-Коломия залізниця переїхала Параску Мосійчук з Коршева (к. Коломиї). Сталося це тому, що в тому місці нема рампи та наслідком сильної мряки. Томуто поїзд зауважено запізно. Машина вдарила в сани ззаду й викинула згадану жінку на шини. Поїзд волік змасакроване тіло на просторі около 1 км.

—**Переклади фільософічних творів на українську мову.** В „Ділі" з 11. ц. м. появилася новинка, в якій сказано, що в Білгороді вийшли сербо-хорватські переклади творів І. Канта. При цій нагоді зазначено, що український 40-міліоновий нарід не має переложеного ані одного твору Канта. Це справді велика школа, бо лектура творів Канта є великою школою думання. Вагу цеї справи мали перед очима проф. д-р Іван Мірчук і члени фільософічного семинаря українського університету в Празі. За почином проф. Мірчука піднялися члени семинаря великого діла: рішили перекласти на українську мову відомий твір Канта „Пролеґомена". В перекладних працях взяли участь такі члени фільософічного семинаря: д-р Кость Чехович, д-р Микола Гнатишак, д-р Пилип Деркач, Мирон Заклинський, д-р Микола Мелінишин і д-р Степан Головаций. Праця тревала два роки: вислідом був старанний переклад згаданого твору Канта. Він ще в 1926 р. був готовий. Вже чотири роки минули, а накладця й досі проф. Мірчук не знайшов. Одинокою перешкодою в перекладанні таких творів є брак видавців. Можеб і видавець знайшовся, але він боїться, що не буде кому читати і купувати. Переклад „Пролеґомен" лежить тепер у теці проф. Ів. Мірчука, який перебуває під цю пору в Берліні. — **Д-р Ст. Головаций.**

— **Зміни в розпорядках про алькоголь.** Польська рада міністрів апробувала проект зміни у справі продажі алькоголів. Між іншим проект вводить дозвіл продавати в льокалях і публичних місцях напитки із 4.5 проц. алькоголю, а досі вільно було продавати напитки тільки із 2.5 проц. алькоголю. Цю зміну введено головно з огляду на пиво, яке переважно має вищий процент алькоголю, як це було дозволено. Досі було заборонено продавати альокоголь у неділі і свята від год. 15 одного дня до год. 16 наступного, а новий проект заборонює продавати алькоголь у неділі і свята від год. 6—14.

— **„Пустельник", що збирав гроші для жінки.** Поліція в Тернополі арештувала 65-літнього Фр. Березовського, анальфабета, що під церквою та костелом у Тернополі із хрестом у руці збирав гроші на будову „косцюлка" в Рожищах на Волині. Слідство виявило, що він брав гроші для себе. У крамниці Наталії Штайнгавзової набрав краму на 166 зол., нібито для францішканців у Кракові. Березовський признався, що ті гроші збирав для себе, бо в Товстім (пов. Заліщики) мав на удержанні жінку Меланію. При ньому найшли 88 зол.

— **Крадіж револьверів.** Як подають із Варшави, із тамошного складу військового приладдя при вул. Маріянській, комуністи викрали кілька пачок, в яких було 300 револьверів. Військова жандармерія шукає за виновниками.

— **Дещо про телефони.** Статистика виказує, що на цілім світі є 34,400.000 абонентів телефонів. Кількість тих абонентів зростає щороку на 1,750.000. Австралія має тільки 760 000 осіб, чи установ, що абонують телефон. В Америці на 100 горожан припадає 16 телефонів.

— **Жінка на шибениці.** Вже вісімдесять літ на Мадярщині не виконано жадного присуду кари смерти на жінці. Аж по 80 роках, минулого понеділка в Сольноку повішено 39-літну жінку, Кардос із Надьрова, яку свого часу засуджено підчас процесу кільканацятьох селянок, що потруїли багато осіб. Реґент Мадярщини Горті відкинув просьбу про помилування.

— **Затоплене місто.** З Єрусалиму подають, що Червоне Море наслідком невідомих причин вийшло з берегів і залило більшу частину міста Акаба, при чому згинуло чимало людей. Акаба належала до найкращих міст у Трансйорданії і його звали „жидівською Геллядою".

— **Жінка вбила письменника.** Визначний швайцарський письменник і редактор Куно Гофер був жонатий із багатою мадяркою, графинею Бетляні, жив у її добрах на Мадярщині, але згодом полюбив англійку Більтон і зраджував жінку. Англійка домагалась, щоби він розвівся з жінкою і на цім тлі між ними були часті конфлікти, бо Гофер не хотів покинути жінки і не хотів зірвати з любовницею. На днях ця англійка застрілила письменника в готелі Сант Моріц, а потім убила себе. Гофер залишив двох синів. Вдова убитого письменника представляє справу зовсім інакше, як це представляли перші ґазетні вістки. Вона твердить, що Гофер був ідеально вірним чоловіком і не зраджував її. Ця англійка Больтон, познайомившись із письменником, залюбилась в ньому від першого погляду, а коли він оминав її, вона вишукувала його навіть при помочі тайних аґентів. Застрілила його англійка якраз тому, що Гофер відкинув її любов і хотів зберегти вірність жінці.

— **Ліндберґ купив остров.** Славний летун, що вперше перелетів з Америки до Европи, купив остров, що лежить 4 милі від американського узбережжа. Цей остров зветься Ґарден Айленд. На ньому буде Ліндберґ мешкати в літі зі своєю жінкою і дитиною.

— **Слон у дентиста.** До чеського міста Пшерова приїхав цирк із менажерією, в якій між іншими звірятами був величезний, але лагідний і добродушний слон. Цей слон був потіхою публики, особливо дітей, які його любили та обдаровували ласощами. Але від деякого часу слон утратив добрий гумор, став нервовий та навіть не хотів виходити на сцену ні приймати дарунків. Виявилось, що йому псується зуб і слон від болю втратив погідний настрій. Власник цирку покликав дентиста-лікаря і цей вивертів у зубі дірку, вичистив його та вложив у це зубище срібну пльомбу. Цікаве, що слон зовсім терпеливо переніс цілу операцію, начеб знав, що добрі люди хочуть усунути його біль зубів.

— **Чума в Альжирії.** В Альжирії епідемія чуми поширюється далі. Багато сіл, заражених чумою, евакуовано, а хати, де була ця епідемія, спалено. Кілька залізничих стацій замкнено, а пасажирів із загрожених околиць віддано під карантанну. Коло деяких сіл поставлено санітарні стійки.

— **Морози і сніги.** В Сибірі місцями температура сягає 60° Цельзія. На лінії Самара-Злотоуст у снігах застрягло кілька поїздів. На Рад. Україні наслідком снігових завій комунікація утруднена.

— **Століття друкарська складачка.** В одній друкарні в Парижі працює складачка Олена Боне, яка має 101 літ життя. Ця старушка, побоюючись утратити працю та бажаючи грати ролю молодшої як є, скривала свій вік та працювала досі в друкарні. Аж на днях виявилось, що вона має 101 літ і уряд визначив їй досмертну пенсію й усунув із друкарні.

— **Поворот монархії в Греції?** Букарешт. АТЕ. Румунські ґазети подають, що акція в напрямку повороту б. короля на грецький престол має

— **Український Наддніпрянський Хор** під проводом Дмитра Котка (22 осіб) виступить в суботу 17. січня ц. р. в год. 8.15 веч. в салі театру „Кольосеум" (Соняшна 23) з великим популярним концертом. Білети по цінах значно знижених можна набути в „Нар. Торговлі" (Ринок 36).

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ЧОЛОВІК З ТЕКОЮ", драма на 5 дій *А. Файка.*

Песа сучасного російського письменника зовсім у нас невідомого, грана, як упевняє театральна програма, на всіх сценах Радянського Союзу. Про те, буцім-то ввійшла в репертуар европейських театрів, досі ми не чували, але віримо, що ввійти може. Незалежно від того, яку ідею хотів висловити нею автор і яку находить у ній така чи інша авдиторія, „Чоловік з текою" дає в першій мірі майстерний психольоґічний образ людини, що хоче скинути із себе весь проклін передреволюційної минувшини, яка стоїть на перепоні її дальшої діяльности — наукової праці вченого, талановитого професора, залюбленого у своїй професії, а може й в карієрі.

Песа збудована з великим сценічним хистом, зовсім нешабльоново, свобідно, а навіть із розмахом. Вона сильна головно тим, що змальовує нові соціяльні умовини після більшовицького перевороту, без думки обороняти те, що кожна кривава революція мусить приносити страшного й жахливого для людей привязаних до давніх форм життя.

Вся сповідь героя песи в останній дії нічим не впливає на настрій і враження глядача, який може на підставі бачених картин свобідно рішати: чи вся історія проф. Ґранатова має бути прикладом сили чи занепаду нового соціяльного ладу. Хто всилі уявити собі, як легко можна вкласти в інтерпретацію деяких дієвих осіб чорні або ясні кольори, розуміє, що від гри актора залежить у великій мірі закрашення песи якоюсь тенденцією. Одні виходячи з такої песи можуть казати: „Ось живий доказ, що серед таких обставин не може працювати свобідно талановита й інтеліґентна одиниця"; а інші: „Ось доказ, що варта буржуазна мораль і ціною яких пониженль здобувають карієру типи, що належать до доби переможеної революцією..."

Подібну дилему можна сформулувати після більшости справжніх творів літератури, що тягнуть з собою таку ідею, яку тягнуть публику.

Щойно прирівнюючи „Доротею Анґерман" з цією песою бачимо, скільки в Гавптмані є старого, нудного шабльону...

Поруч Алвентовича, що має вже за собою славу, незвичайну креацію створив Верцінський, майже невичерпаний у ріжноманітності своїх рухів; Холецький був зовсім неподібний до попередніх своїх роль; Махальський дав сцену небуденного траґізму, — всі інші артисти, без винятку мали свої ролі.

(У вчорашній рецензії „Легкодушної сестри" в останнім рядку треба справити друк. помилку: „симпатиком" на „симпатигою".) *м. р.*

Дописи.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. (Сходини секції молоді при філії „Просвіти". — Концерт у честь Митрополита. — Рада громади Ілавче на народні цілі). Дня 4. січня ц. р. відбулися сходини секції молоді при філії „Просвіти". Запрошено 5-ох членів, що перебувають тепер у Теребовлі. На сходинах виголосив студ. Сташків Володимир реферат на тему „Українці в Америці" на основі книжки Л. Ясінчука „За океаном". Референт перейшов по черзі повні розділи книжки. З реферату п. Сташкова ми довідалися, що українська еміграція американізується, асимілюється. Щоб її врятувати і притягнути для служби рідному краєві, треба держати з нею контакт духовий. Треба дати їй такі духові цінности українські, які рівноважилиб або навіть перевищали впливи англійські (чи пак американські). В дискусії над рефератом забрав голос інж. Пасіка, який взивав наших студентів студіювати англійську мову і культуру, бо без того нема мови про духовий вплив на американську еміграцію. Д-р Годований підчеркнув, що українці в Америці — це люди з іншою психікою, вони стають на взір англійський підприємчивими, їм (особливо молоді, вродженій в Америці) не так легко чимнебудь заімпонувати. Ми, українці, в Галичині, повинні зорганізувати виміну студентів. Нехай би американські (українські) студенти приїздили до нас, а наші моглиб поїхати до Америки на рік-два. Такий живий звязок найкращий. П. Сташків завважив при кінці, що нам треба докладно знати про українців у всіх чужих краях і держати з ними звязок. Реферат був опрацьований солідно, дискусія інтересна. Шкода тільки, що на 15 „ізванних" було всього 5-ох „ізбранних". Інші (особливо жіноча молодь) не прийшли, не маючи нічого на своє оправдання, хіба звичайний викрут. — Того самого дня вечором вшанувало село Островець 30-літній ювилей Митрополита концертом, який відбувся в салі чит. „Просвіти" в сусіднім селі Слобідка Струсівська. Гарно підготовлений хор студ. теольоґії Ю. Карпінським відспівав: Бортнянського „Возвесели", потім мужеський хор колядки Стеценка й інші хорові твори. Сильне враження на присутніх зробила декламація Гумниського „В храмі св. Юра" Богдана Лепкого. Про заслуги Митрополита говорив місцевий парох о. Карпінський. На закінчення відспівав мішаний хор „Сотвори Господи". Свято робило дуже симпатичне враження. Весь дохід в сумі 50 зол. призначено на шпиталь ім. А. Шептицького. — Дня 22. XII. 1930 р. відбулося засідання громадської ради в селі Ілавчу, на якім ухвалювано громадський бюджет. На внесення радних українців вставлено до бюджету такі суми на народні цілі: 200 зол. на „Рідну Школу" і 100 зол. на Т-во „Просвіта". Це внесення принято одноголосно. За прикладом Ілавча повинні піти всі громадські ради в Галичині.

СОКАЛЬ. (З гостини українського театру ім. Тобілевича). Дня 5. січня 1931 р. загостив до Сокаля український театр ім. Тобілевича. Свій виступ зачав відіграниям в салі польського „Сокола" оперетки „Троянда Стамбулу". Гра була знаменита, але каса порожна. Виставу українського театру збойкотували місцеві поляки й жиди. Збойкотували теж українці-міщани, що на такого роду імпрези не ходять, а тим більше до салі польського „Сокола". В середу 7. I. перенісся театр до української театральної салі „Народньої Торговлі", де побував до 13. січня. Дня 7. січня відіграв оперетку „Паяцик". Цим разом саля була повна. Виставлена дня 8. січня „Маруся Богуславка" випала просто імпозантно. Жива акція, гра артистів, декорації, строї — все дуже подобалося. І ця власне „Маруся Богуславка" уґрунтувала славу театру Тобілевича в Сокальщині, подібно, як „Вій" не дає забути Стадника. Слід згадати, що українське громадянство Сокаля й Сокальщини любить найбільше два роди пес: українські історичні і повні сміху комедії і фарси. Слідуючі вистави: комедія „Церковна миш" (9. I.) й оперетка „Мелі" (10. I.) відіграні, як і можна було сподіватися, добре, але декорації і строї багато лишали до бажання. Надто відіграно ще „Гріх" (11. I.), „Долі" (12. I.) і новорічну ревію. З незнаних ще сокальській публиці артистів вибиваються на перше місце п-ні Ленська, п. Боровик і п. Нікітин. Бенцаль і п-ні Кривіцька відомі добре ще з театру Стадника. Коли тільки загостить до Сокаля український театр, то все болючо відчувається недостача порядної театральної салі з відповідною сценою. Така саля, як саля „Нар. Торговлі" в Сокалі, надаваласяб прекрасно для малого села. Але ніяк не можна з цим погодитися в Сокалі, будь-щобудь в однім з найсвідоміших українських міст. Вина тут лежить очевидно по стороні нашої інтеліґенції. На кілька тисяч міщан і пару сотень інтеліґентів нема ні одної читальні „Просвіти" в самім місті Сокалі, а треба би бодай з три. Тому й міщанство не гуртується й не цікавиться нічим українським. Зате поблизькі села, як Потоpиця, Конотопи й інші, були багато краще заступлені на театральних виставах, як сокальські міщани.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Іван Герасимович: „ЯК БОРОТИСЯ З АЛЬКОГОЛЕМ І КОРШМАМИ?" Наклад протиалькогольного Т-ва „Відродження", стор. 80, Львів 1931. Ціна 1·75 зол. із коштами пересилки. Замовляти на адресу: Т-во „Відродження" Львів, вул. Гродзіцьких, ч. 4/III. **Надходить місяць лютий, місяць протиалькогольної пропаґанди. Чимало людей хотілоб взяти участь в цій хосенній праці, але не знають як до цієї справи взятися. Вичерпуючі ради і вказівки як також готовий протиалькогольний реферат найде кожний в цім підручнику, де також подані тексти протиалькогольного закону і виконних розпорядків.**

Ціни набілу у Львові.

Дня 15. січня 1930 р. ціп масла не нотовано; літра молока 0·27 сот., літра сметани 1·50 зол., копа яєць 10·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Український Театр Тобілевича:

ЛЬВІВ. Саля „Уль" Оссолінських 10.

Понеділок 19. I. 1931. год. 7·30 веч. „Гарна Олена". Премієра.

Вівторок 20. I. 1931. год. 7·30 веч „Жінка, яка забила". Перший раз на українській сцені.

Середа 21. I. 1931 год. 7·30 веч. „Гроянда Стамбулу". Остання вистава.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 16. січня, година 7·30 веч. „Лякме" (виступ Еви Турської-Бан-ровської).

Субота, 17. грудня, год. 3. „Кордіян"; год. 7·30 „Ніч у Сан Себастіяні".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Пятниця, 16. січня, година 7·30 веч. „Людина з текою".

Субота, 17. січня, година 7·30 веч. „Людина з текою".

Малий Міський Театр:

Пятниця, 16 січня, година 7·30 веч. „Легкодушна сестра".

Пятниця, 17. січня, година 7·30 веч. „Легкодушна сестра".

Ширіть наш часопис!

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Королева гузарів". Люди-риби.

ЛЕВ: Звукова фільма: „Битва над Сомою".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Пат і Паташон" як стрільці.

ОАЗА: „Роман над Ріо Гранде".

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Свідоскиці".

ПАН: „Інтриґант" (Яніпге).

ПАСАЖ: „Зачарований килим". (Пат і Паташон) і додаток.

ПРОМІНЬ: „Дике кохання".

ФАТАМОРҐАНА: „Голгофта чесної жінки" (Мозжухін).

ХИМЕРА: „Остання карнавалова ніч" (Конфетті).

СВІЛЕВЕ: „Геєнна душі". (Мозжухін) „Людина, що крутить" (Бастер Кітон)

УТІХА: „Презудна брехня Ніни Петровни" (Бриґіда Гельм).

Програма радіо.

Пятниця 16. I. 1931.

Варшава (1411,7) 17·45 Квінтет Ліберана і Кнаппа. **Гельсінґфорс** (221,4) 19·30 Радіоорхестра. **Льондон** (261,3) 22·00 Радіоорхестра і хор. **Букарешт** (394,2) 20·00 „Севільський цирулик". **Берлін** (419,) 18·25 Пісні і дуети Ротштайна. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Відень** (516,3) 19·40 Пісні муринів із Америки. **Будапешт** (550,5) 17·25 Циганська музика. **Харків** (938) 16·00 Українські пісні. **Ленінград** (1000) 17·30 Концерт.

Субота 17. I. 1931.

Варшава (1411,7) 18·15 Чеська музика: Сметана, Дворжак. **Гельсінґфорс** (221,4) 17·30 „Мадам Батерфляй" Пуччінія. **Талін** (296,1) 18·30 Орхестра, солісти. **Берлін** (419) 19·10 Варіянти Брамса. **Рим** (441,2) 17·00 Оперова музика. **Прага** (486,2) 21·00 Концерт: Коваровнч, Дворжак. **Відень** (516,3) 17·15 Бетовен, Брамс. **Будапешт** (550,5) 12·05 Циганська музика. **Харків** (575,8) 16·30 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·00 Народня музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Kooп. Український Театр у Львові. Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові. 1165

Камінка Струмилова:
16. I. „Церковна миш", комедія.
17. I. „Циганка Аза".
18. I. „Маруся Богуславка".

Український Наддніпрянський Хор під проводом Дмитра Котка (22 осіб) виступить в суботу дня 17. I. 1931 року в год. 8·15 веч. з одиноким популярним концертом у салі „Кольосеум" (Сонячна 23). 1320 1—2

Подяка. Почуваюсь до милого обовязку зложити щиру подяку Вп. Д-рові Вол. Логушеві за безінтересовну інтервенцію в моїй справі у слідчого судді і Вп. Д-рові Вол. Возняків, Вп. Д-рові Вол. Бемкові, пп. Ороновським і п. Одесі Каківній за моральну піддержку в часі мого побуту в тюрмі. — **Володимир Біланський.**

Подяка.

Рідня бл. п. Покійного о. Володимира Насальського, Совітника й пароха-ювилята, помершого в Ричигові дня 1. січня ц. р. в 83 році життя, складає сердечну подяку всім Вс. Отцям, що взяли ласкаво участь у сумнім похороннім обряді дня 5. січня ц. р.

Передовсім складає щиру подяку Вс. о. д-рові Маснюхові за уділення Св. Тайн, відправлення панахиди й прощання Покійного в хаті; Вс. о. Гумецькому за відправу парастасу в хаті та провід похорону; Вс. о. Ваньковичеві за прощальне слово в церкві, а Всч. о. Васильчакові за прощання над гробом. Також складає щиру подяку Всч. Отцям: Романовському, Клішові, Городецькому, Булятові, Бубнякові і Сапрунові за участь в звеличання цього похоронного обряду, а зокрема Вп. п. Вигнанському з Підвисокого і Вп. п. Величковій за щиру поміч у найтяжчих хвилинах в часі недуги та похоронів. Вкінці складає щире Спаси Біг церковним Брацтвам з Ричигова і Новосілки, як також парохіянам, що відпровадили тлінні останки свого довголітнього пароха на місце вічного спочинку.

Ричигів, в січні 1931 р.

Софія з Насальських і о. Ігнатій Плешкевичі, Марія з Насальських і о. Никола Сікора; Стефанія з Насальських Процько; Роман, Стефанія, Марійка, Наталія, Дарія, Антін, Неоніля і Богдан — внуки; Юрій — правнук. 1317

Загальні Збори

Кружка „Рідної Школи" в Бережанах

відбудуться дня 25. січня 1931 р. в кімнатах канцелярії Кружка в 5·30 год. попол. з таким денним порядком:

1) Відкриття.
2) Відчитання протоколу.
3) Звіти Старшини, Управи школи й Контрольної Комісії.
4) Дискусія над звітами й висловлення абсолюторії.
5) Вибір нової Старшини.
6) Внески й запити.

Якби в приписаному часі не було відповідного числа членів, ті самі Загальні Збори відбудуться в тому самому місці і з тим самим денним порядком в 6 год. пополудні.

1319 **Старшина.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.